

Voorzitter, collega's,

Eerst en vooral wil ik het bestuur, de diensten met zijn medewerkers en de financieel directeur bedanken voor het werk dat in dit meerjarenplan is gestoken. Het is duidelijk dat er hard gewerkt is om dit uitgebreide plan aan de Peltenaar te kunnen voorleggen.

Ik ben in eerste instantie oprecht blij dat de realisatie van de 3-30-300 regel voor meer groen en de actualisering van het gemeentelijk klimaatactieplan als prioritaire acties zijn aangeduid. Ik ga deze dan ook vol verwachting elk jaar grondig onder de loep nemen!

Het is ook duidelijk dat het schepencollege voorzichtig is met het aangaan van extra schulden. De personeelskosten en subsidies stijgen wat de autofinancieringsmarge onder druk zet. Ik ben het er dan ook volledig mee eens dat de schuldenlast niet verder ontspoord. Dit om ook de toekomstige uitdagingen het hoofd te kunnen bieden.

Verder zie ik dat er, volgens de omgevingsanalyse, veel tevredenheid is bij onze inwoners: over kinderopvang, culturele voorzieningen, de zorg voor ouderen.... Dat is iets om trots op te zijn en om verder op te bouwen.

Maar, ik heb natuurlijk ook enkele kritische opmerkingen bij dit plan. We halen uit de omgevingsanalyse namelijk ook duidelijk waar **de pijnpunten** liggen. Om er een paar op te sommen: een sterk vergrijzende bevolking, een beperkt aantal sociale woningen ten opzichte van het aantal huishoudens, de open ruimte neemt verder af, de verhardingsgraad stijgt snel en de SDG-score toont dat we voor het puntje 'klimaatactie' maar liefst acht punten onder het Vlaams gemiddelde scoren.

Voor sommige van deze pijnpunten vind ik echter niet altijd een antwoord in het meerjarenplan. Er staan wel intenties vermeld om ze aan te pakken, maar gedetailleerde plannen en concrete acties vind ik vaak niet terug.

Het is duidelijk dat er keuzes moeten gemaakt worden, **maar sommige keuzes baren mij zorgen:**

- Wat de investeringen betreft:

De schuldenlast stijgt met 12 miljoen euro met een investeringsenveloppe van 85 miljoen euro. Deze worden voor 22 miljoen betaald door Vlaanderen en 18 miljoen door de verkoop van vaste activa. Dat is **prima voor deze begroting, maar dit kan maar éénmalig**. Dit is **geen structurele gezonde oplossing** (vraagt dat maar aan de federale overheid). Daarnaast worden de serviceflats in Overpelt mee verkocht. Het is ook de vraag of een verdere privatisering van de zorg de juiste weg is. In mijn ogen in elk geval niet.

- Wat de belastingen betreft:

De belastingvoeten gaan niet omhoog, dat klopt. Maar eerlijkheidshalve moeten we zeggen dat de directe belastingen stabiel blijven, terwijl **de indirecte belastingen wél stijgen**. Er komen nieuwe heffingen bij en bestaande worden verhoogd, denk aan nachtwinkels, toeristische verblijven... Daarnaast wordt voor 3,7 miljoen euro aan GAS-boetes ingeschreven. Je kan zeggen dat dat vooral door niet-Peltenaren wordt betaald, maar ook een Peltenaar kan zich vergissen. Ook zij zullen dus vaker een extra boete in de bus krijgen.

Dus ja, de belastingvoeten stijgen niet, maar indirect betaalt de Peltenaar wel meer voor dezelfde dienstverlening.

- Wat duurzaamheid betreft:

Ik lees in *het Meerjarenplan* mooie woorden. Pelt wilt:

- Een voorbeeldrol opnemen om onze omgeving te vrijwaren voor toekomstige generaties
- Het gemeentelijk patrimonium koolstofvrij maken (SURE2050)
- En de speerpunten worden opgelijst: duurzame gebouwen, alternatieve energievormen, 100% groene stroom, ...

**Hier staan we uiteraard achter. MAAR op welke concrete manier deze doelen bereikt zullen worden, komen we niet te weten.**

De “duurzame vastgoedstrategie” blijkt (volgens de oplijsting achteraan in het Meerjarenplan\*) te bestaan uit:

- verkoop gebouwen
- aanleg parking
- verwerving strategische gronden

**Nergens zien we een concrete vermelding**

- hoe het patrimonium dat niet verkocht wordt, verduurzaamd zal worden
- waar alternatieve energiebronnen worden ingezet
- hoe 100% groene stroom zal bekomen worden

Zoals ik bij de voorstelling van het klimaat- en andere plannen, zoals het recente bomenplan, al hebben gezegd: het blijft bij een plan, zonder concrete invullingen, deadines en budgetten. We hopen dat het klimaatplan **niet enkel bij woorden blijft**, maar dat er ook **daadwerkelijk én op basis van cijfers naar een koolstofvrij patrimonium** gestreefd wordt. We kijken uit naar concrete acties.

- Wat het mondiaal beleid betreft:

We zien het federaal en Vlaams gebeuren en we zien dat deze lijn helaas doorgetrokken wordt in de gemeente: we besparen op de Noord-Zuidwerking.

**Het mondiaal beleid verliest in totaal 1/3 van zijn investeringen. Zo:**

- halveren de subsidies van het wereldfeest
- zal de ondersteuning van de wereldwinkel vanaf 2027 plots stoppen

Dit laatste zorgt voor een enorme verontwaardiging en hier stel ik mij oprecht vragen bij. Dit is een organisatie die al 43 jaar eerlijke handel en bij uitbreiding mondiaal beleid dagdagelijks in het straatbeeld brengt. Deze keuze strookt allesbehalve met de ambitie van beleidsdoelstelling 5.4 en de verwoording in actie 5.4.3 *'Pelt heeft de intentie om actief mee te werken aan het behalen van het label FaireTradeGemeente'*. De nullen die vanaf 2027 in deze tabel verschijnen komen binnen, burgemeester, en ik denk niet enkel bij mij. Ik hoop dat u zich hieromtrent nog bedenkt.

- Wat wonen en betaalbaar wonen betreft:

Ook hier lees ik mooie woorden:

- Actie 1.6.3.1: *Pelt faciliteert en begeleidt de realisatie van een vernieuwend woonproject in Lindelhoeven*
- Actie 2.2.2.1 *Pelt stel een woonplan op met het oog op het realiseren van een gevarieerd en betaalbaar woonaanbod*
- Onder Actie 2.2.2.2: *Daarnaast zet Pelt in op een taskforce sociaal wonen*

Dit klinkt heel goed en het zijn opnieuw mooie intenties, maar bij elk van deze acties staat: *geen financiële gegevens*. Iets wat trouwens 133 keer in dit meerjarenplan staat. Dan kan je natuurlijk veel mooie dingen opsommen, maar hoe worden ze concreet uitgevoerd zonder middelen?

We zien duidelijk dat de vergrijzing een problematiek aan het worden is. We moeten jonge mensen aantrekken en dit kan enkel met een duidelijk woonplan. In dit plan zou er ook gekeken moeten worden naar alternatieve woonvormen en zou er zeker rekening gehouden moeten worden met alleenstaanden. Ik kijk uit naar dit plan!

Ik wil eindigen met te zeggen dat ik in dit meerjarenplan wel duidelijk zie dat het bestuur de juiste richting wíl uitgaan. Maar tegelijk mis ik op te veel cruciale plaatsen de concrete uitwerking en middelen die nodig zijn om die ambities ook echt waar te maken. Zeker op domeinen zoals wonen, klimaat, duurzaamheid, energie, ... blijven de plannen vandaag nog te vaak steken in intenties zonder genoeg middelen, terwijl de uitdagingen die op ons afkomen net duidelijke, meetbare en onderbouwde acties vragen.

Ik wil dit meerjarenplan het voordeel van de twijfel gunnen en zal ik er niet tegenstemmen, maar ik kan het ook niet voluit steunen zolang de noodzakelijke concretisering ontbreekt.

**Ik zal mij daarom onthouden, in de hoop en overtuiging dat we in de komende jaren samen kunnen werken aan de versterking van de punten die vandaag nog onvoldoende ingevuld zijn en in de hoop de voorziene besparingen op mondiaal beleid te kunnen ombuigen.**